

Úrad verejného zdravotníctva
Slovenskej republiky
Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

S P R Á V A
Z VÝKONU ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU
A DOHĽADU NAD KOZMETICKÝMI VÝROBKAMI
V ROKU 2021

v Bratislave, 9. 6. 2022

Vypracovali: Ing. Janka Kišacová, PhD., Mgr. Alexandra Cimermanová, Ing. Andrea Katušinová

Výkon štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami (ŠZD) bol v roku 2021 vykonávaný v zmysle ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon č. 355/2007), nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1223/2009 o kozmetických výrobkoch (nariadenie č. 1223/2009), nariadenia Komisie č. 655/2013, ktorým sa stanovujú spoločné kritériá na odôvodnenie tvrdení používaných v súvislosti s kozmetickými výrobkami (nariadenie č. 655/2013), nariadenia vlády SR č. 404/2007 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (nariadenie č. 404/2007) a zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (zákon č. 250/2007). Okrem ŠZD bol v zmysle právnych predpisov vykonávaný aj dohľad nad trhom (dohľad) podľa zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon č. 102/2014), nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (nariadenie č. 765/2008) a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 (nariadenie č. 2019/1020).

Výkon ŠZD bol realizovaný v roku 2021 v súlade s pracovným plánom, ktorý bol vytvorený na základe diskusií a plánov členských štátov na pracovnej skupine PEMSAC pri Európskej komisii.

Proaktívne kontroly boli zamerané na:

- kontrolu zloženia,
- kontrolu povinného označenia kozmetických výrobkov,
- kontrolu tvrdení o kozmetických výrobkoch,
- kontrolu dodržiavania povinností fyzických a právnických osôb,
- kontrolu plnenia opatrení,
- v spolupráci s Finančným riaditeľstvom kontrolu dovozov kozmetických výrobkov z tretích krajín, v rámci vypracovaných rizikových profilov.

Reaktívne kontroly boli zamerané na:

- kontrolu výskytu nebezpečných kozmetických výrobkov na trhu v Slovenskej republike, hlásených v systéme RAPEX (rýchly výstražný systém pre nepotravinárske výrobky),
- podnety,
- žiadosti o spoluprácu kontrolných orgánov členských štátov Európskej únie,
- kontrola dodržiavania povinností fyzických a právnických osôb pri predaji kozmetických výrobkov na diaľku,
- posudkovú činnosť a iné súvisiace činnosti.

Do 1. 6. 2021 dozor a dohľad bol zabezpečovaný 2 zamestnancami Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ÚVZ SR), po tomto dátume 3 zamestnancami ÚVZ SR a zamestnancami regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike (RÚVZ), ktorí vykonávali dozor a dohľad kumulovane s inými činnosťami v závislosti od ich náplne práce, čo bolo v prepočte na FTE (ekvivalent jedného zamestnanca na plný úväzok) 13, 3 zamestnancov a v rámci laboratórií 6, 88 zamestnancov, čo je spolu 20,18 zamestnancov.

Výkon dozoru bol metodicky usmerňovaný ÚVZ SR. Okrem plánu výkonu dozoru bolo ÚVZ SR počas roka vydaných 5 odborných usmernení a ďalšie metodické materiály pre zamestnancov RÚVZ v SR vykonávajúcich kontrolu kozmetických výrobkov. Kontrola pozostávala z cielených sledovaní, v rámci ktorých sa odoberali vzorky výrobkov, ktoré sa následne analyzovali v laboratóriách. Okrem kontrol spojených s odberom vzoriek a analýzami boli vykonávané aj kontroly v rámci monitoringu výrobkov v súvislosti s pandemiou COVID-19.

I. KONTROLA OZNAČENIA A ZLOŽENIA KOZMETICKÝCH VÝROBKOV

Kontrola kozmetických výrobkov pozostávala z cieľných sledovaní, v rámci ktorých sa odoberali vzorky výrobkov a následne analyzovali v špecializovaných laboratóriách RÚVZ Bratislava hl. mesto so sídlom v Bratislave, RÚVZ so sídlom v Žiline a RÚVZ so sídlom v Poprade. Kontrolovali sa výrobky pre deti a dospelých, vyrábané v Slovenskej republike, distribuované z ostatných štátov Európskej únie (EÚ) a výrobky dovezené z krajín mimo územia EÚ (mimo EÚ). Vzorky na analýzu do laboratórií boli odoberané v skladoch výrobcov, dovozcov, distribútorov, v predajnej sieti, vrátane lekární a v sektore služieb.

Celkovo bolo v rámci ŠZD skontrolovaných 876 kozmetických výrobkov, z nich 806 bolo skontrolovaných na označenie a 423 bolo analyzovaných v laboratóriách. Vzorky výrobkov boli v závislosti od cieľného sledovania analyzované na obsah vybraných látok (zakázaných, regulovaných a neregulovaných), 302 vzoriek na mikrobiologickú čistotu a 101 výrobkov na úroveň konzervácie. Z celkového počtu 876 výrobkov, 30 výrobkov nevyhovelo požiadavkám nariadenia č. 1223/2009, z toho 21 výrobkov na povinné označenie (chýbajúce povinné označenie v slovenskom jazyku – 3 výrobky) a 16 výrobkov v tvrdeniach. Všetky analyzované výrobky vyhoveli požiadavkám nariadenia č. 1223/2009.

Výsledky kontroly vzoriek sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

kozmetické výrobky	počet vzoriek výrobkov					napodobneniny potravín
	kontrolovaný znak					
	spolu	označenie	zloženie	mikrobiologická čistota/úroveň konzervácie	pravdivosť tvrdení	
skontrolované	876	806	423	302/101	188	2
nevyhovelo	30	21	0	0	16	2

Okrem toho bol v rámci reakcie na hlásenie zo systému RAPEX nájdený na trhu v Slovenskej republike 1 výrobok, pričom bolo zistené, že výrobca daného výrobku vykonal opatrenia: stiahnutie výrobku z trhu aj spätné prevzatie od spotrebiteľa. Táto informácia bola zaslaná ÚVZ SR cez systém ako Reakcia na RAPEX.

Prehľad výsledkov kontrol kozmetických výrobkov od roku 2014 po rok 2021

rok	označenie		zloženie		mikrobiologická čistota		pravdivosť tvrdení	
	počet kontrolovaných vzoriek	zistený nesúlad	počet kontrolovaných vzoriek	zistený nesúlad	počet kontrolovaných vzoriek	zistený nesúlad	počet kontrolovaných vzoriek	zistený nesúlad
2014	1101	28	435	6	195	3	63	16
2015	995	20	494	2	253	0	154	19
2016	837	55	383	3	215	1	202	5
2017	872	48	400	6	261	3	176	19
2018	1 014	11	391	8	246	0	205	30
2019	761	6	409	2	288	0	194	17
2020	653	21	492	2	305	1	120	8
2021	806	21	423	0	302	0	188	16

1. KONTROLA OZNAČENIA

Podľa čl. 19 nariadenia č. 1223/2009, kozmetické výrobky sprístupnené na trh musia mať na vnútornom a vonkajšom obale nezmazateľným, ľahko čitateľným a viditeľným písmom uvedené tieto údaje: meno a obchodné meno zodpovednej osoby, v prípade výrobkov dovezených z tretích krajín aj krajina pôvodu, nominálny obsah, dátum minimálnej trvanlivosti, bezpečnostné upozornenia, výrobnú dávku, funkcia výrobku, zoznam zložiek. Z vyššie uvedených údajov musia byť v slovenskom jazyku uvedené tieto údaje: nominálny obsah, dátum minimálnej trvanlivosti, funkcia a bezpečnostné upozornenia, v prípade potreby aj návod na použitie. V rámci kontroly povinného označenia bolo skontrolovaných 806 výrobkov. Z tohto počtu 21 výrobkov nespĺňalo požiadavky čl. 19 nariadenia č. 1223/2009:

- v 5 prípadoch chýbalo meno a adresa zodpovednej osoby,
- v 6 prípadoch chýbal údaj o dátume minimálnej trvanlivosti,
- v 1 prípade chýbal návod na použitie,
- v 1 prípade nebola uvedená výrobná dávka,
- v 5 prípadoch nebola uvedená funkcia výrobku,
- v 8 prípadoch nebol správne na výrobku uvedený zoznam zložiek.

Označenie	posúdené	z toho nevyhovujúce
	počet	počet
povinné údaje podľa čl. 19	806	21
zodpovedná osoba + adresa		5
krajina pôvodu (ak je KV z mimo EÚ)		0
nominálny obsah		0
dátum minimálnej trvanlivosti/ symbol alebo 		6
upozornenia, bezpečnostné informácie		0
návod na použitie (ak sa vyžaduje)		1
číslo šarže		1
funkcia KV (ak nie je zrejmá z prezentácie KV)		5
zoznam zložiek		8

Pri kontrole označenia údajov uvádzaných v slovenskom jazyku boli zistené nedostatky v označení: funkcie a príslušných upozornení, viď. tabuľka

Označenie	posúdené	z toho nevyhovujúce
	počet	počet
povinné údaje v slovenskom jazyku	796	3
nominálny obsah		0
DMT - najlepšie spotrebovať do		0
funkcia (ak nie je zrejmá z prezentácie KV)		2
návod na použitie (ak sa vyžaduje)		0
upozornenia, bezpečnostné informácie		1
iné (napr. požiadavky na skladovanie)		1

2. KONTROLA ZLOŽENIA VÝROBKOV

2.1 ZAKÁZANÉ LÁTKY

Kozmetické výrobky nesmú obsahovať zakázané látky uvedené v prílohe II nariadenia č. 1223/2009. Dôvodom ich zákazu sú ich nepriaznivé účinky na organizmus, napríklad ich karcinogénne, mutagénne účinky alebo účinky negatívne ovplyvňujúce reprodukciu. V čl. 17 nariadenia č. 1223/2009 sa však uvádza, že neúmyselná prítomnosť malého množstva zakázanej látky, ktorá pochádza z nečistôt prírodných alebo syntetických zložiek, z výrobného procesu, skladovania, migrácie z obalu, ktorej sa v správnej výrobnjej praxi technologicky nedá vyhnúť, sa povoľuje za predpokladu, že jej prítomnosť je v súlade s čl. 3, v ktorom sa uvádza, že kozmetický výrobok sprístupnený na trh musí byť bezpečný pre zdravie ľudí, ak je použitý za bežných alebo racionálne predvídateľných podmienok.

V rámci zakázaných látok sa sledovali:

- hormóny a hydrochinón,
- ťažké kovy,
- farbivá na vlasy a riasy,
- ftaláty,
- konzervačné látky,
- akrylamid,
- PABA (kyselina 4-amino benzoová),
- CMR látky.

Hormóny a hydrochinón

Vo výrobkoch určených proti starnutiu pokožky a vo výrobkoch deklarujúcich protizápalové účinky (na psoriázu, akné, dermatitídu) sa zisťovala prítomnosť hormónov: (INCI - *estradiol*; *estriol*; *progesteron*; *gluccocorticoides*).

Ďalej sa zisťovala prítomnosť zakázanej látky – hydrochinónu (INCI - *Hydroquinone*) vo výrobkoch na bielenie pokožky a pigmentové škvrnky. Na stanovenie hormónov a hydrochinónu bolo celkovo odobratých 46 vzoriek. Žiadna analyzovaná vzorka neobsahovala tieto zakázané látky.

Ťažké kovy (*Hg, As; Pb; Cd;*)

Prítomnosť ťažkých kovov sa sledovala: vo výrobkoch na bielenie pokožky a pigmentové škvrnky, v prírodných farbách na vlasy, vo výrobkoch výrobky s obsahom zložky *Lawsonia inermis* (Henna), v zubných pastách bez určenia typu spotrebiteľa aj v zubných pastách určených pre deti, vo výrobkoch dekoratívnej kozmetiky (očné tiene, líčenky, púdre, zásypy, rúže, lesky na pery, laky na nechty, tekuté púdre).

Pri týchto výrobkoch sa môže vyskytovať zvýšená prítomnosť ťažkých kovov z dôvodu ich prirodzeného znečistenia surovín. Výrobca pri výrobe takéhoto typu výrobkov musí brať do úvahy možné znečistenie surovín, ktorému sa mu pri výrobe nedá vyhnúť a pri hodnotení bezpečnosti zároveň predvídať správanie sa spotrebiteľa. V cieľnom sledovaní bolo na analýzu spolu odobratých 127 vzoriek výrobkov. Všetky výrobky vyhoveli v sledovaných ukazovateľoch.

Farbivá na vlasy a riasy

Sledované látky: (INCI - *o-Phenylenediamine*, *m-Phenylenediamine*, *o-Aminophenol*) vo výrobkoch na farbenie vlasov, obočia a mihalníc.

Tieto látky sa pridávajú do oxidačných a neoxidačných farieb na vlasy a riasy. Výrobcovia môžu do týchto výrobkov používať len tie farbivá a za takých podmienok, ako je uvedené v prílohe III nariadenia č. 1223/2009. Od roku 2003 pristúpila EK k ich novej regulácii. Spolu s členskými

štátni prijala stratégiu, podľa ktorej sa tie farbivá, ktoré nesplnia kritériá na bezpečnosť, alebo na ktoré výrobcovia do určeného dátumu nepredložia požadované bezpečnostné údaje, zaradia do prílohy II - medzi zakázané látky. Farbivá, ktoré možno používať za určitých podmienok, budú zaradené po prílohy III nariadenia č. 1223/2009. Proces prehodnocovania bezpečnosti farieb stále pokračuje. Prítomnosť zakázaných látok sa sledovala v 13 vzorkách farieb na vlasy a farieb na riasy. V žiadnej z analyzovaných vzoriek nebola zistená prítomnosť nepovoleného farbiva.

Ftaláty

Sledované látky: (INCI - *1,2-benzenedicarboxylic acid; dipentylester, branched and linear [1]; n-pentyl-isopentylphthalate [2]; di-n-pentyl phthalate [3]; diisopentylphthalate [4]; benzyl butyl phthalate; diethylhexyl 2,6-phthalate; bis(2-methoxyethyl) phthalate; dibutyl phthalate; diisobutyl phthalate*) v lakoch na nechty.

Ftaláty sú estery kyseliny 1,2-benzéndikarboxylovej (ftalovej). Majú široké využitie a najčastejšie sa používajú ako plastifikátory a sú súčasťou mnohých obalov. Vzhľadom na to, že ftaláty nie sú v týchto výrobkoch chemicky viazané, dochádza k ich neustálemu uvoľňovaniu do vzduchu, difúziou do tekutín, ako napr. do potravín, kozmetiky, hračiek a pod., čo vedie k expozícii prostredníctvom jedenia a pitia, prenosu kožou alebo vdýchnutím. Existuje podozrenie, že niektoré druhy ftalátov, majú karcinogénny a estrogénny účinok, preto je ich použitie najmä do hračiek a kozmetických výrobkov obmedzené. V cielenom sledovaní sa okrem zakázaných druhov ftalátov sledoval aj obsah dietylftalátu, ktorý v kozmetických výrobkoch nie je regulovaný. Používa sa ako denaturačná látka, filmtvorná látka, rozpúšťadlo, zmäkčovadlo alebo látka na zlepšenie kondície vlasov. Na analýzu bolo odobratých 9 vzoriek výrobkov pre dospelých – laky na nechty. Všetky vzorky vyhoveli požiadavkám právneho predpisu.

Konzervačné látky

Sledované látky: (INCI *isopropylparaben, isobutylparaben, phenylparaben, benzylparaben, pentylparaben, formaldehyde, paraformaldehyde, methylene glycol*) v rôznych kozmetických výrobkoch pre deti a dospelých.

Konzervačné látky slúžia na konzerváciu kozmetického výrobku a sú regulované v prílohe V nariadenia č. 1223/2009. Parabény sú regulované v položke 12 pod označením soli a estery kyseliny 4-hydroxybenzoovej, s maximálnou koncentráciou 0,4 % v prípade jednotlivých esterov a 0,8 % v prípade zmesí esterov. Európska komisia na podnet Dánska prehodnotila ich bezpečnosť so záverom, že izopropylparabén, izobutylparabén, fenylparabén, benzylparabén a pentylparabén nie sú v kozmetických výrobkoch bezpečné pre ich možný vplyv na endokrinný systém. Z uvedených dôvodov bolo od 29. 5. 2015 zakázané sprístupniť na trhu EÚ kozmetické výrobky s obsahom daných konzervačných látok. Odberom vzoriek a následnou analýzou sa zistovalo dodržiavanie zákazu používania uvedených druhov parabénov do kozmetických výrobkov. Skontrolovalo sa 51 vzoriek výrobkov. Žiaden výrobok neobsahoval zakázané parabény.

Akrylamid (INCI *acrylamid*)

Prítomnosť látky sa sledovala vo vode odolných kozmetických výrobkoch na ochranu pred slnečným žiarením, v lisovaných práškových make-upoch, hydratačných krémoch na pleť, v lakoch na vlasy.

Látka je klasifikovaná ako karcinogén kategórie 1B. Z tohto dôvodu je zakázané ju používať ako zložku do kozmetických výrobkov. Do kozmetických výrobkov sa môže dostať z polyakrylamidov – polymérov, ktoré sú vytvorené na základe polymerizácie z monoméru akrylamidu, obsahujú však malé množstvá nezreagovaného akrylamidu. Polyakrylamidy sa v kozmetických výrobkoch používajú ako stabilizátory, penotvorné činidlá, spojivá, filmtvorné

látky, antistatické činidlá a vlasové fixátory. Celoživotné používanie kozmetických výrobkov obsahujúcich polyakrylamid môže predstavovať neprijateľné vysoké riziko rakoviny v dôsledku reziduálneho akrylamidu. Aby používanie kozmetických výrobkov, ktoré obsahujú polyakrylamid nepredstavovalo významné riziko vzniku rakoviny, teoretický obsah reziduálneho akrylamidu (vypočítaný z množstva polyakrylamidu pridaného do výrobku a obsahu akrylamidu v použítom polyakrylamide) by mal byť < 0,1 ppm v prípade výrobkov na starostlivosť o telo a < 0,5 ppm v iných kozmetických výrobkoch. V rámci cieľného sledovania bolo skontrolovaných 20 výrobkov. V žiadnom kontrolovanom výrobku nebol zistený obsah akrylamidu nad stanovený limit.

PABA (kyselina 4-amino benzoová)

Látka sa sledovala vo výrobkoch deklarujúcich obsah UV filtrov.

Funkciou tejto zložky je ochrana kozmetického výrobku pred vplyvom svetla a UV žiarením. PABA sa nenachádza v prílohe VI – Zoznam UV filtrov povolených v kozmetických výrobkoch nariadenia č. 1223/2009. Pri kontrole výrobkov deklarujúcich obsah UV filtrov bola vykonaná aj analýza na prítomnosť danej látky vo výrobkoch. Analyzovaných bolo 16 vzoriek. V žiadnej vzorke nebola zistená prítomnosť PABA.

Látky karcinogénne, mutagénne a toxické pre reprodukciu (CMR látky):

Sledované látky: ftaláty (INCI - Dibutyl phtalate, Diethylhexyl phtalate, bis(2-Methoxyethyl) phtalate, 1,2-Benzenedicarboxylic acid, dipentyllester, branched and linear [1]; *n*-Pentyl-isopentylphthalate [2]; *di-n*-Pentyl phthalate [3]; *Diisopentylphthalate* [4]; *Benzyl butyl phthalate*; *Diethylhexyl phthalate*), 4-Nonylphenol, Formaldehyde, Paraformaldehyde, *Methylene glycol*, *Acetaldehyde*, v lakoch na nechty.

Prítomnosť vyššie uvedených CMR látok sa sledovala v 9 vzorkách lakov na nechty. V žiadnej vzorke sa prítomnosť týchto CMR látok nezistila.

VYHODNOTENIE CIELENÉHO SLEDOVANIA – ZAKÁZANÉ LÁTKY

Na prítomnosť zakázaných látok v kozmetických výrobkoch bolo skontrolovaných 294 vzoriek výrobkov. Vykonaním laboratórnych analýz bolo zistené, že všetky výrobky vyhoveli v sledovaných ukazovateľoch. Pri týchto výrobkoch sa robila aj analýza na mikrobiologickú čistotu a účinnosť konzervácie, všetky výrobky vyhoveli v sledovaných ukazovateľoch. Výsledky jednotlivých cieľných sledovaní sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

cieľné sledovanie – zakázané látky	zloženie	
	počet analyzovaných vzoriek	z toho nevyhovujúce vzorky
hormóny + hydrochinón	49	0
ťažké kovy	127	0
farbivá na vlasy a riasy	13	0
ftaláty	9	0
konzervačné látky - parabény	51	0
UV filter -PABA	16	0
akrylamidy	20	0
CMR látky	9	0
zakázané látky spolu	294	0

2.2 REGULOVANÉ LÁTKY

Tieto látky môžu byť použité v kozmetických výrobkoch iba vtedy, ak spĺňajú požiadavky uvedené v prílohách: III, IV, V a VI nariadenia č. 1223/2009, a to oblasť aplikácie alebo použitia, najvyššie prípustnú koncentráciu a iné podmienky použitia. Na účely cieľného sledovania boli vybrané látky, ktoré predstavujú riziko pre zdravie ľudí, z dôvodu zmeny regulácie podmienok ich použitia a na základe zistení nedostatkov v rámci výkonu ŠZD v predchádzajúcom období.

V rámci regulovaných látok sa sledovali:

- konzervačné látky,
- ultrafialové filtre,
- fluór,
- vonné látky,
- farbivá,
- hliník.

Konzervačné látky

Sledované látky: (INCI *p-chloro-m-cresol*; *chlorxylenol*; *benzalkonium chloride, bromide, saccharinate+*; *benzetonium chloride*; *triclosan*; *chlorbutanol*; *salicylic acid a jej soli+ (Ca, Mg, Mea, K, Na, Teasalicylate)*; *methylparaben, ethylparaben, propylparaben, butylparaben a ich soli a estery*; *benzoic acid and sodium benzoate*; *phenoxyethanol*; *1-phenoxypropan-2-ol*; *propionic acid, methylchloroisothiazolinone (a) methylisothiazolinone*) v rôznych výrobkoch pre deti a dospelých.

Konzervačné látky sa pridávajú do kozmetických výrobkov výlučne alebo najmä na účely inhibície vývoja mikroorganizmov vo výrobku. Na konzerváciu možno použiť iba tie látky, ktoré sú uvedené v prílohe V nariadenia č. 1223/2009.

V rámci cieľného sledovania konzervačné látky bolo spolu skontrolovaných a analyzovaných 112 rôznych výrobkov. Z uvedených výrobkov bolo analyzovaných 51 vzoriek výrobkov určených pre deti (napr. rôzne šampóny, výrobky do kúpeľa, tekuté mydlá a krémy, mlieka a balzamy). Všetky výrobky spĺňali požiadavky nariadenia č. 1223/2009.

Ultrafialové filtre

Sledované látky: (*PABA*; *benzophenone-3*; *butyl methoxydibenzoylmethane*; *octyl methoxycinnamate*; *octyl salicylate*; *octyl dimethyl paba*; *benzophenone-5*; *octocrylene*; *4-methylbenzylidene camphor*; *phenylbenzimidazole sulfonic acid*) vo výrobkoch deklarujúcich obsah UV filtrov.

UV filtre sa do kozmetických výrobkov pridávajú za účelom ochrany pokožky pred škodlivými účinkami slnečného žiarenia, ale i na ochranu samotného výrobku pred UV žiarením. Do kozmetických výrobkov možno použiť len tie UV filtre, ktoré sú uvedené v prílohe VI nariadenia č. 1223/2009 a za podmienok, ktoré sú stanovené v tejto prílohe. V rámci tohto cieľného sledovania bolo analyzovaných 18 vzoriek výrobkov. Všetky výrobky spĺňali požiadavky nariadenia č. 1223/2009.

Vonné látky

Sledované látky: (INCI *eugenol*; *isoeugenol*; *coumarin*; *benzyl alcohol*; *benzyl benzoate*; *cinnamyl alcohol*; *cinnamal*; *benzyl salicylate*; *benzyl cinnamate*; *amyl cinnamal*; *hexyl cinnamal*; *geraniol*; *linalool*; *citronellol*; *citral*; *methyl 2-octynoate*; *amylcinnamyl alcohol*; *anise alcohol*; *d-Limonene*) vo výrobkoch vonnej kozmetiky.

Vonné látky sa do kozmetických výrobkov pridávajú za účelom obohatenia výrobku, pokožky alebo odstránenia nevhodných pachov. V zozname zložiek sa vonné látky a aromatické zložky a ich suroviny označujú názvami „parfum“ alebo „aroma“. Výnimku tvoria potenciálne alergény, uvedené prílohe III nariadenia č. 1223/2009 pod referenčnými číslami 45, 67 až 92.

Tieto látky okrem toho, že sú na obale výrobku označené skupinovým názvom, musia sa uviesť aj v zozname zložiek v prípade, že presahujú koncentráciu 0,01 % vo výrobkoch, ktoré sa po aplikácii zmývajú a 0,001 % vo výrobkoch, ktoré ostávajú na pokožke dlhší čas. Uvedením týchto látok v zozname zložiek má veľký význam pre skupinu spotrebiteľov, ktorí sú citliví na dané látky. Celkovo bolo analyzovaných 33 vzoriek pre dospelých, všetky vzorky spĺňali požiadavky nariadenia č. 1223/2009.

Farbivá vo výrobkoch na vlasy

Sledované látky: (INCI *p-phenylenediamine*; *p-phenylenediamine sulphate*; *toluene-2,5-diamine sulfate*, *m-, p-aminophenol*; *4-nitro-o-phenylenediamine*; *4-amino-2-hydroxytoluene*; *2-methylresorcinol*; *resorcinol*; *4-amino-3-nitrofenol*; *4-amino-m-cresol* vo výrobkoch na farbenie vlasov a mihalníc.

Podľa nariadenia č. 1223/2009 farbivá sú látky, ktoré sa používajú, výlučne, alebo najmä na zafarbenie kozmetického výrobku, celého tela alebo jeho častí, absorpciou alebo reflexiou viditeľného svetla. Okrem toho za farbivá je treba považovať aj prekurzory oxidačných a neoxidačných farieb na vlasy a riasy. Dňa 11. 7. 2013 nadobudlo účinnosť nariadenie č. 1223/2009, ktoré zaviedlo definíciu výrobkov na vlasy. Podľa tohto nariadenia sú vlasy ochľpenie hlavy okrem mihalníc. Následne platí, že ak je farbivo v nariadení určené do výrobkov na vlasy, nesmie sa bez povolenia používať do výrobkov, ktoré sú určené na riasy. Na účely kontroly používania regulovaných farbív a označenia sa odobralo 10 vzoriek. V žiadnej testovanej vzorke sa nezistilo nedodržanie maximálnej povolenej koncentrácie vo výrobku.

Prírodné farby na vlasy a Henna

Na účely kontroly prírodných farieb na vlasy a výrobkov typu Henna sa odobralo 14 vzoriek. Všetky vzorky vyhoveli v sledovaných ukazovateľoch.

Fluór (INCI *fluorine*)

Prítomnosť látky sa sledovala vo výrobkoch na hygienu ústnej dutiny pre deti a dospelých. Zlúčeniny fluóru sú vo výrobkoch na starostlivosť o zuby regulované v prílohe III nariadenia č. 1223/2009. Limit pre fluór sa týka jeho najvyššej prípustnej koncentrácie a u zubných pást i uvedenie povinných bezpečnostných údajov na obale výrobku. Na zabezpečenie vyššieho stupňa ochrany spotrebiteľov, a to z dôvodu prevencie vzniku fluorózy zubov u detí sa vyžaduje v označení zubných pást s obsahom fluóru od 0,1 – 0,15 % uvádzať upozornenie, že deti si pri použití danej zubnej pasty musia čistiť zuby pod dohľadom dospelšej osoby a na čistenie zubov použiť množstvo pasty vo veľkosti zrnka hrachu. Uvedená informácia nemusí byť uvedená len na zubných pastách, ktoré sú určené len pre dospelých. Na kontrolu sledovaných látok bolo odobratých 51 výrobkov, z toho 20 výrobkov, ktoré boli určené pre deti. Všetky výrobky vyhoveli požiadavkám nariadenia č. 1223/2009.

Hliník

Prítomnosť látky sa sledovala vo výrobkoch dekoratívnej kozmetiky, v rúžoch, v zubných pastách a v antiperspirantoch. Na prítomnosť danej zložky sa analyzovalo 124 výrobkov. Všetky analyzované výrobky vyhoveli požiadavkám predpisu.

Koenzým Q 10 (INCI *Ubiquinone*)

Táto látka sa pridáva do výrobkov z dôvodu jej funkcie ako antioxidant a látka na zlepšenie stavu pokožky. Prítomnosť tejto látky sa sledovala v 20 rôznych kozmetických výrobkov s deklaráciou Q-10 na obale výrobku, pričom sa vyhodnocovala aj pravdivosť uvedenia informácie o obsahu Q10 vo výrobku.

VYHODNOTENIE CIELENÝCH SLEDOVANÍ – REGULOVANÉ LÁTKY

V laboratóriách bolo celkovo analyzovaných 362 vzoriek rôznych výrobkov na detekciu vyššie uvedených regulovaných látok, pričom všetky vzorky vyhoveli požiadavkám právneho predpisu. Pri týchto výrobkoch sa robila aj analýza na mikrobiologickú čistotu a účinnosť konzervácie, pričom nebol zistený nesúlad.

Výsledky jednotlivých cieľných sledovaní sú uvedené v tabuľke.

cieľné sledovanie - regulované látky	zloženie	
	počet analyzovaných vzoriek	z toho nevyhovujúce vzorky
konzervačné látky	112	0
UV filtre	18	0
vonné látky	33	0
fluór	51	0
farbivá vo farbách na vlasy a riasy /PPD	10	0
hliník	124	0
prírodné farby na vlasy, Henna	14	0
regulované látky spolu	362	0

II. KONTROLA TVRDENÍ

Podľa nariadenia č. 1223/2009 a vykonávacieho nariadenia č. 655/2013 musí výrobca v označení výrobku a jeho prezentácii uviesť len také tvrdenia o vlastnostiach zložiek alebo výrobku, ktoré sú pravdivé a ktoré neuvedú spotrebiteľa do omylu.

VYHODNOTENIE CIELENÝCH SLEDOVANÍ – PRAVDIVOSŤ TVRDENÍ

V rámci tohto cieľného sledovania bolo skontrolovaných 188 kozmetických výrobkov. U všetkých výrobkoch sa vykonala kontrola dodržania spoločných kritérií na odôvodnenie tvrdení používaných v súvislosti s kozmetickými výrobkami, ktoré sú uvedené v prílohe nariadenia č. 655/2013 nasledovne:

1. súlad s právnymi predpismi
2. pravdivosť
3. dôkazové prostriedky
4. čestnosť
5. korektnosť
6. prijímanie informovaných rozhodnutí

Pri kontrole sa sledovalo najmä, či:

- neuvádzajú tvrdenia, že výrobky boli schválené alebo povolené príslušným orgánom v EÚ, neobsahuje označenie CE alebo neobsahujú tvrdenia, ktoré im pripisujú osobitný prínos, pričom tento prínos predstavuje iba súlad s minimálnymi požiadavkami právnych predpisov,
- tvrdenia o zložkách a výrobkoch sú pravdivé a podložené primeranými dôkazmi,
- tvrdenia sú objektívne a neočierňujú konkurenciu,
- sú pre priemerného spotrebiteľa jasné a zrozumiteľné a či mu umožňujú kvalifikovane sa rozhodnúť.

Tvrdenia o prítomnosti alebo neprítomnosti danej zložky boli kontrolované na základe odobratých vzoriek, u ktorých sa vykonali laboratórne analýzy. Takýmto spôsobom boli skontrolované napr. tvrdenia:

- o prítomnosti koenzýmu Q-10,
- o obsahu vitamínov A, C, E,
- bez alergénov, bez vonných látok, bez parfumu,
- bez parabénov, bez konzervačných látok,
- tvrdenia o hodnote pH.

Kontrola pravdivosti tvrdení bola vykonaná aj pri predaji a prezentácii kozmetických výrobkov ponúkaných cez internet.

Z celkového množstva skontrolovaných výrobkov bol u 16 výrobkov zistený nesúlad. K najčastejšie zisteným nepravdivým tvrdeniam patrili:

- deklarácia zdravotných tvrdení (liečivé a analgetické účinky) a prevencie proti ochoreniam
- deklarácia dezinfekčných účinkov
- deklarácia o neprítomnosti konzervačných látok.

TVRDENIA NA HYDROALKOHOLOVÝCH GÉLOCH - MONITORING

Na základe pretrvávajúcej pandemickej situácie sa nachádzajú na trhu výrobky, ktoré sú regulované rôznymi právnymi predpismi (napr. kozmetické výrobky, biocídne výrobky). Niektoré výrobky - gély na ruky majú biocídnu funkciu, pričom takéto výrobky zodpovedné osoby, aby sa vyhli registračnej povinnosti ako biocídneho výrobku, uvedú na trh ako kozmetické výrobky. Ďalším prípadom sú výrobky, ktoré sú vyrobené aj uvedené na trh ako kozmetické výrobky, pričom však používajú tvrdenia, ktoré uvádzajú spotrebiteľa do omylu tým, že vyvolávajú dojem, že výrobok má biocídnu funkciu.

V tejto súvislosti sa v mesiacoch apríl až september 2021 vykonávalo cieľené sledovanie na kontrolu povinného označenia a tvrdení o výrobku, ktoré sa týkalo nezmývateľných hydroalkoholových gélov na ruky v súvislosti s COVID-19. Výrobky boli kontrolované na sklade výrobcov, dovozcov, distribútorov, v predajnej sieti, vrátane lekární a v sektore služieb v mesiacoch apríl až september. Na povinné označenie a na tvrdenia nachádzajúce sa na výrobkoch bolo skontrolovaných 177 nezmývateľných hydroalkoholových gélov na ruky. Pri kontrole 9 výrobkov bolo zistené, že tieto výrobky boli registrované ako biocídy alebo zdravotnícke pomôcky. V jednom prípade bol zistený nesúlad v označení v slovenskom jazyku. U 48 výrobkov bol zistený nesúlad v tvrdeniach. Na výrobkoch sa uvádzali tvrdenia, ktoré vyvolávajú dojem, že výrobky majú biocídnu funkciu, a tým môžu uviesť spotrebiteľa do omylu.

III. MIKROBIOLOGICKÁ ČISTOTA VÝROBKOV

V rámci kontroly mikrobiologickej čistoty bolo skontrolovaných 302 vzoriek a z toho aj 101 vzoriek aj na úroveň konzervácie. Všetky vzorky vyhoveli v sledovaných ukazovateľoch.

IV. ČAPOVANÁ KOZMETIKA

Cieľené sledovanie – „čapovaná kozmetika“ bolo zamerané na kozmetické výrobky, ktoré sa ponúkajú v rámci tzv. bezobalového predaja. Odoberali sa rôzne kozmetické výrobky predávané vo veľkoobjemových obaloch, ktoré si spotrebiteľ mohol nabráť do prineseného obalu, alebo obalu, ktorý ponúka predajca. Na analýzu do laboratórií sa odoberali vzorky výrobkov do obalov,

ktorý poskytoval predajca, ako aj do prinesených sterilných nádob. V odobratých vzorkách sa vykonávali mikrobiologické skúšky. V uvedených vzorkách sa po 6 mesiacoch mikrobiologické skúšky opakovali. V rámci tohto cieleného sledovania boli odobraté vzorky z 20 výrobkov. Všetky výrobky vyhoveli v sledovaných ukazovateľoch bez ohľadu na typ obalu (poskytovaný predajcom alebo sterilná nádoba). Taktiež výrobky vyhoveli po opakovanej mikrobiologickej skúške, ktorá sa uskutočnila po 6 mesiacoch skladovania v laboratórnom sklade.

V odobratých vzorkách sa vykonávali mikrobiologické skúšky, pričom sa sledovali nasledovné ukazovatele: počet živých aeróbných mezofilných baktérii, *Staphylococcus aureus*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Candida albicans*, patogénne a podmienené patogénne mikroorganizmy.

V. PODNETY

V roku 2021 zaznamenali orgány na ochranu zdravia 75 podnetov, z toho najviac bolo podnetov na nedodržanie ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z.. Okrem týchto podnetov boli riešené podnety na nedodržanie ustanovení zákona č. 250/2007 Z. z. a na nedodržanie ustanovení zákona č. 102/2014 Z. z.. Podnety na výrobky, ktoré neboli v kompetencii úradov verejného zdravotníctva, boli postúpené na vybavenie kompetentným orgánom.

Podnety sa týkali najmä podozrenia na:

- nežiaduce účinky z používania kozmetických výrobkov,
- nevyhovujúce povinné označenie výrobkov,
- zavádzajúce označenie tvrdení na obale a prezentácii výrobkov,
- podozrenie na falšované výrobky,
- nekalé obchodné praktiky pri predaji,
- nedodržanie ustanovení zákona č. 102/2014 Z. z. pri predaji tovaru cez internet.

VI. KONTROLA DODRŽIAVANIA POVINNOSTÍ FYZICKÝCH A PRÁVNICKÝCH OSÔB

V roku 2021 zamestnanci RÚVZ v rámci výkonu ŠZD a dohľadu nad kozmetickými výrobkami skontrolovali 1575 hospodárskych subjektov za účelom zistenia dodržiavania ustanovení právnych predpisov v oblasti kozmetických výrobkov. V rámci ŠZD zamestnanci RÚVZ v SR vykonali 935 kontrol, z toho 13 na správnu výrobnú prax, 69 na kontrolu dokumentácie informačnej zložky o výrobku, 766 kontrol na povinné označenie výrobkov, 110 kontrol na tvrdenia uvedené na obale a v prezentácii výrobku a 40 kontrol na internetový predaj. Ďalej boli vykonávané kontroly v zmysle predpisov na ochranu spotrebiteľa a kontroly ako reakcie na podnety od spotrebiteľov.

Výkon ŠZD a dohľadu nad kozmetickými výrobkami v roku 2021

výkon ŠZD a dohľadu	výrobcovia a baliarne	dovozcovia	distribútori a predajcovia	sektor služieb	spolu
počet fyzických osôb - podnikateľov a právnických osôb podliehajúcich ŠZD a dohľadu	147	113	10 185	19870	30215
počet fyzických osôb-podnikateľov a právnických osôb, u ktorých bol vykonaný ŠZD a dohľad	36	13	913	614	1570
počet vykonaných kontrol spolu	28	50	6930	702	7710
počet kontrol vykonaných na základe hlásenia zo systému RAPEX	0	45	6342	633	7020
počet ostatných kontrol	28	5	582	69	684
počet kontrol na dodržiavanie zásad správnej výrobnjej praxe	13	x	x	x	13
počet kontrol informačnej zložky o výrobku	69	0	x	x	69

Sankcie za kozmetické výrobky v roku 2021

sankcie	počet/EUR
pokuty uložené RÚVZ podľa zákona č. 355/2007 Z. z.	4/2050
pokuty uložené RÚVZ podľa zákona č. 250/2007 Z. z.	0/0
pokuty uložené RÚVZ v súvislosti so zákonom č. 102/2014 Z. z.	0/0
opatrenia vydané RÚVZ podľa zákona č. 355/2007 Z. z.	11/0
opatrenia vydané RÚVZ podľa zákona č. 250/2007 Z. z.	0/0
opatrenia vydané RÚVZ podľa zákona č. 102/2014 Z. z.	0/0
opatrenia prijaté dobrovoľne hospodárskymi subjektmi	3/0
počet druhov/ks KV dobrovoľne stiahnutých z trhu	4/45

VII. KONTROLA INFORMAČNEJ ZLOŽKY

Podľa čl. 3 nariadenia č. 1223/2009 kozmetické výrobky sprístupnené na trh Únie musia byť bezpečné pre zdravie ľudí, ak sa používajú za bežných alebo racionálne predvídateľných podmienok. V zmysle nariadenia sa preto vyžaduje posúdenie bezpečnosti kozmetických výrobkov s cieľom zistiť, či kozmetický výrobok bude za týchto podmienok bezpečný. Zodpovedná osoba v súlade s nariadením č. 1223/2009 je povinná zabezpečiť, aby sa ku každému kozmetickému výrobku, ktorý má byť uvedený na trh Únie, vypracovala správa o bezpečnosti kozmetického výrobku na základe relevantných informácií a v súlade s požiadavkami stanovenými v prílohe I k nariadeniu č. 1223/2009.

V rámci cieľeného sledovania kontrola informačnej zložky sa kontrolovalo, či výrobcovia a dovozcovia majú o výrobku povinnú dokumentáciu v rozsahu ako im to ukladá nariadenie č. 1223/2009 ako napr. kvalitatívne a kvantitatívne zloženie výrobkov, dôkazové prostriedky k tvrdeniam o výrobku, vedenie záznamov o nežiaducich účinkoch, správa o bezpečnosti kozmetického výrobku alebo či konečný výrobok alebo jeho zložky boli testované na zvieratách. Celkovo bolo skontrolovaných 13 výrobcov kozmetických výrobkov, u ktorých bola vykonaná kontrola 69 informačných zložiek ku kozmetickým výrobkom. Pri 2 informačných zložkách bolo zistené, že požadovaná dokumentácia nebola úplná. V rámci týchto kontrol bola vykonaná aj

kontrola dodržiavania zákazu testov na zvieratách v zmysle čl. 18 nariadenia č. 1223/2009. Pri kontrole neboli zistené výrobky, ktoré by boli testované na zvieratách alebo výrobky, na ktorých výrobu boli použité zložky, ktoré boli na účely posúdenia bezpečnosti podľa nariadenia č. 1223/2009 testované na zvieratách.

VIII. KONTROLA SPRÁVNEJ VÝROBNEJ PRAXE

Výroba kozmetických výrobkov musí byť v súlade so správnou výrobnou praxou. Za dodržanie správnej výrobných praxe sa pokladá výroba v súlade s príslušnými harmonizovanými normami, na ktoré sa odvolávajú odkazy uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie. Kontrola dodržiavania zásad správnej výrobných praxe v zmysle normy STN EN ISO 22716 bola vykonaná u 13 výrobcov kozmetických výrobkov. V 1 prípade boli zistené chýbajúce údaje a nestanovená kontrola overovania kvality.

IX. KONTROLA VÝSKYTU NEBEZPEČNÝCH KOZMETICKÝCH VÝROBKOV NA TRHU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE – CEZ SYSTÉM RAPEX

Orgány verejného zdravotníctva počas roka 2021 reagovali na hlásenia o nebezpečných kozmetických výrobkoch zo systému RAPEX. Celkovo bolo podľa článku 12 smernice 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov hlásených 62 nebezpečných výrobkov. Všetky RÚVZ zisťovali výskyt uvedených výrobkov na trhu v Slovenskej republike kontrolou u dovozcov, distribútorov a predajcov kozmetických výrobkov. Vykonali spolu 7020 kontrol.

V prípade 1 hlásenia cez systém RAPEX bolo zistené, že výrobca daného výrobku vykonal opatrenia: stiahnutie výrobku z trhu aj spätné prevzatie od spotrebiteľa. V čase kontroly sa predmetné výrobky nenachádzali v predaji, ale boli zapečatené v sklade a následne výrobca zabezpečil ich likvidáciu. ÚVZ SR zaslal požadované informácie o týchto zisteniach ako Reakciu do systému RAPEX.

V rámci výkonu ŠZD nad kozmetickými výrobkami boli zistené výrobky – napodobneniny potraviny v 2 prípadoch:

- výrobky do kúpeľa (šumivé bomby) DONUT – rôznych šarží,
- výrobky do kúpeľa (šumivé bomby) I ♥ (Heart) Revolution – rôzne šarže.

Vyššie uvedené výrobky do kúpeľa je možné ľahko zameniť za potravinu z dôvodu, že prezentácia výrobkov - tvar, farba, vôňa a vzhľad pripomína potravinu. Z dôvodu zámery týchto výrobkov za potravinu môže dôjsť k požitiu výrobku spotrebiteľmi, hlavne deťmi.

Tieto výrobky boli posúdené ako výrobky, ktoré nie sú v súlade s čl. 3 (Bezpečnosť) nariadenia č. 1223/2009 a predstavujú vážne riziko pre zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov a boli nahlásené Slovenskou republikou do systému RAPEX.

X. INÉ ČINNOSTI

1. SPOLUPRÁCA S FINANČNÝM RIADITEĽSTVOM – COLNÝMI ORGÁNMI

V roku 2021 bolo na ÚVZ SR a NRC prijatých 163 hlásení od pobočiek colných úradov. ÚVZ SR k nim vystavilo 105 písomných stanovísk na základe ktorých bol tovar „prepustený do voľného obehu“. Okrem hlásení, ktoré sa týkali kozmetických výrobkov bolo prijatých 58 hlásení, ktoré sa týkali dovozu výživových doplnkov, potravín, chemických látok, surovín a výrobkov na terapeutické účely.

Pri 1 dovoze tovaru bolo vydané stanovisko: „Nevyhovujúci výrobok – prepustenie do voľného obehu nepovolené – nariadenie (EÚ) 2019/1020“.

Počet hlásení	163
Počet stanovísk - prepustenie do voľného obehu	105
Počet stanovísk – nepovolené prepustenie do voľného obehu	1

V spolupráci s Finančným riaditeľstvom v rámci kontroly dovozov kozmetických výrobkov boli vypracované rizikové profily, pri ktorých bolo potrebné vykonať odber vzoriek, analýzu výrobkov alebo kontrolu dokumentácie.

1. Rizikový profil – výrobky na bielenie zubov bol nastavený pre kontrolu výrobkov uvedených pod kódom tovaru v colnom sadzobníku: 3306 10 00 – prípravky na čistenie zubov.

Uvedený rizikový profil sa týkal výrobkov na bielenie zubov ako napr.: gél na bielenie zubov, sérum na bielenie zubov, fluidum na bielenie zubov, pásiky na bielenie zubov, pero na bielenie zubov a systém na bielenie zubov, okrem výrobkov na osobnú spotrebu.

Výrobok na bielenie zubov s obsahom peroxidu vodíka alebo jeho zlúčenín musí mať na obale uvedenú koncentráciu peroxidu vodíka, ktorá môže byť v rozmedzí 0,1 % – 6,0 %.

Kontrola sa týkala výrobkov dovážaných z USA, Kanady a Číny. Okrem dovozov z týchto krajín, colné úrady ohlasovali aj dovozy výrobkov z iných krajín ako napr. Austrália.

Rizikový profil bol nastavený na časové obdobie: apríl – november 2021. V rámci tohto rizikového profilu bolo prijatých 6 hlásení.

2. Rizikový profil - dokumentárna kontrola kozmetických výrobkov s obsahom oleja z čajovníka austrálskeho (Tea Tree Oil)

Tento profil bol vytvorený na základe žiadosti Ministerstva hospodárstva o spoluprácu z dôvodu podozrenia z uvedenia nebezpečných výrobkov na trh ako kozmetických výrobkov s obsahom oleja čajovníka austrálskeho s krajinou pôvodu - Austrália. Pri tomto rizikovom profile sa kontroloval dovážaný tovar uvedený pod kódom v colnom sadzobníku: 3301 – Silice (tiež deterpénové), vrátane pevných a absolútnych, rezinoidy, extrahované olejoživice, koncentráty silíc v tukoch, v stálych olejoch, vo voskoch alebo podobných látkach, získané napustením alebo maceráciou týchto výrobkov, terpenické vedľajšie produkty z deterpenácie silíc, vodné destiláty a vodné roztoky silíc: Kozmetické výrobky s obsahom oleja z čajovníka austrálskeho .

Tieto kontroly sa vykonávali v časovom období od 14. 12. 2020 - 30. 6. 2021. V rámci tohto profilu bolo v roku 2021 prijatých 5 hlásení na dovoz takýchto výrobkov.

3. Rizikový profil - dokumentárna kontrola kozmetických výrobkov

Tento rizikový profil sa vzťahoval na dovoz všetkých kozmetických výrobkov, okrem výrobkov na osobnú spotrebu, ktoré boli dovážané z Veľkej Británie. Profil bol vytvorený z dôvodu vystúpenia Veľkej Británie z Európskej únie, čím došlo k zmene v pozícii hospodárskych subjektov. Každý hospodársky subjekt, ktorý dováža tovar z Veľkej Británie sa po vystúpení Veľkej Británie z EÚ z distribútora stal zodpovednou osobou za bezpečnosť dovážaných kozmetických výrobkov a musí splniť náležitosti, ktoré mu vyplývajú z čl. 5 nariadenia č. 1223/2009. Do profilu boli zahrnuté výrobky pod kódom v colnom sadzobníku: 3304 Kozmetické prípravky alebo líčidlá a prípravky na starostlivosť o pokožku (iné ako lieky) vrátane opaľovacích ochranných prípravkov alebo prípravkov na opaľovanie; prípravky na manikúru alebo pedikúru. Tieto výrobky sa kontrolovali v období od: od 1. 3. 2021 - 31. 12. 2021. Počas tohto obdobia bolo od colných úradov zaslaných 68 hlásení o dovoze.

4. Rizikový profil - Dokumentárna kontrola kozmetických výrobkov - Esenciálne oleje na kozmetické účely

Tento rizikový profil bol nastavený na všetky kozmetické výrobky, okrem výrobkov na osobnú spotrebu, ktoré boli dovážané z tretích krajín pod kódom podľa colného sadzovníka: 3301- Silice (tiež deterpénované), vrátane pevných a absolútnych; rezinoidy; extrahované olejoživice; koncentráty silíc v tukoch, v stálych olejoch, vo voskoch alebo podobných látkach, získané napustením alebo maceráciou týchto výrobkov; terpenické vedľajšie produkty z deterpenácie silíc; vodné destiláty a vodné roztoky silíc: Esenciálne oleje na kozmetické účely. Uvedené výrobky sa sledovali v časovom období: od 28. 06. 2021 - 30. 11. 2021. Rizikový profil bol vytvorený na základe podozrenia z uvedenia nebezpečných alebo nevyhovujúcich výrobkov na trh. V rámci tohto rizikového profilu bolo prijatých 14 hlásení.

Pri 1 dovoze bolo vydané stanovisko: „**Nevyhovujúci výrobok – prepustenie do voľného obehu nepovolené – nariadenie (EÚ) 2019/1020**“. Pri kontrole bolo zistené, že dovážaný tovar podľa faktúry a označenia na výrobku deklaruje prítomnosť THC, čo nie je v súlade s prílohou II, položka č. 306 (narkotiká, prírodné a syntetické: všetky látky uvedené v tabuľkách I a II Jednotného dohovoru o omamných látkach podpísaného v New Yorku dňa 30. marca 1961) nariadenia č. 1223/2009. Príslušný colný úrad vykonal narkotest, čím potvrdil prítomnosť THC vo výrobku.

XI. LABORATÓRNA ČINNOSŤ

Laboratórnou diagnostikou sa zaoberajú akreditované laboratóriá RÚVZ Bratislava hl. mesto, RÚVZ Žilina a RÚVZ Poprad. Ich činnosť je metodicky usmerňovaná NRC pri RÚVZ so sídlom v Žiline. Zoznam všetkých analytických metód zavedených a vykonávaných v jednotlivých laboratóriách je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Analytická metóda na kontrolu zloženia kozmetických výrobkov	RÚVZ hl. m. SR Bratislava	RÚVZ Žilina	RÚVZ Poprad
Laboratórna príprava vzoriek na analýzu	x	x	x
Chemické analýzy			
Stanovenie kyseliny 4-hydroxybenzoovej	x	-	-
Stanovenie 2-Bromo-2-nitropropane-1,3-diolu /Bronopol/	x	-	x
Stanovenie Benzyl alkoholu	x	x	x
Stanovenie Phenoxyethanolu /2-fenoxyetanol/	x	x	x
Stanovenie Chloroacetamidu	x	-	-
Stanovenie Kyseliny salicylovej (Salicylic acid)	x	x	x
Stanovenie Kyseliny sorbovej (Sorbic acid, calcium sorbate, sodium sorbate, potassium sorbate)	x	x	x
Stanovenie Kyseliny benzoovej (Benzoic acid, Sodium Benzoate)	x	x	x
Stanovenie Parabénov: Metylparabén, Etylparabén, Propylparabén, Butylparabén; Benzylparabén, Isopropylparaben, Isobutylparaben, Phenylparaben, Pentylparaben, Hexylparaben, Heptylparaben	x	x	x
Stanovenie Kyseliny askorbovej (Ascorbic acid), vit. C	x	x	-

Stanovenie Askorbylpalmitátu	x	-	-
Stanovenie fenolov v kozmetických výrobkoch: Rezorcinol /Resorcinol/; 2-methylresorcinol; Hydroquinone /Hydrochinón/	x	-	-
Stanovenie Fluoridov	x	x	x
Potenciometrické meranie pH	x	x	x
Stanovenie amoniaku	x	x	x
Stanovenie vitamínov skupiny B	x	-	-
Stanovenie UV filtrov v kozmetických výrobkoch: Kyselina 4-aminobenzoová PABA ; Benzophenone-4 /kyselina 2-hydroxy-4-metoxibenzenfenón-5-sulfónová/; Ethylhexyl dimethyl PABA /Oktyl dimetyl PABA/; Ethylhexyl methoxycinnamate /Oktylmetoxycinamát/; Benzophenone-3 /Oxybenzón/; Ethylhexyl salicylate /Oktylsalicylát/; 4-methylbenzylidene camphor; Phenylbenzimidazole Sulfonic Acid; Oktokrylén /Octocrylene/; Butyl Methoxydibenzoylmethane [1-(4-terc-butylfenyl)-3-(4-metoxifenyl) propán-1,3-dión (butylmetoxydibenzoylmetan)]; Diethylhexyl butamido triazone; Methylene bis-benzotriazolyl tetramethylbutylphenol; Homosalate	x	-	-
Stanovenie chlórhexidínu a triklokarbanu	x	-	-
Stanovenie Kyseliny tioglykovej	x	x	-
Stanovenie Kyseliny 4-hydroxybenzénsulfónovej	x	x	x
Stanovenie brómovaných konzervačných látok v kozmetických výrobkoch: 5-bromo-5-nitro-1,3-dioxán; 1,2-dibróm-2,4-dikyano-bután /metyldibromoglutaronitril/	x	-	-
Stanovenie aromatických amínov: toluén-2,4-diamín /4-metyl-m-fenyléndiamín/; m-fenyléndiamín; o-fenyléndiamín; p-fenyléndiamín	x	-	-
Stanovenie aminofenolov: o-aminofenol; m-aminofenol; p-aminofenol	x	-	-
Stanovenie steroidných hormónov: Estriol; Estradiol; Progesteron; Prednisolon; Hydrokortison; Dexametazon; Triamcinolon acetonid	x	-	-
Stanovenie vonných látok: Cinnamal; Amyl cinnamal; dihydro-amylcinnamalkohol; Cinnamyl alcohol; Limonene; Benzyl alcohol; Linalool; methyl 2-octonate; Coumarin, Amyl cinnamal; Amylcinnamyl alcohol; Hexyl cinnamal; Benzyl benzoate; Benzyl cinnamate; Citronello; Anise alcohol; Eugenol; Geraniol; Ioeugenol; a-isomethyl ionone; Benzyl salicylate; Lilial; Citral /cis + trans/	x	-	-
Stanovenie chlorovaných fenolov: 4-chlór-m-krezol; 4-chlór-3,5-xylenol; Triclosan	x	-	-

Stanovenie koenzýmu Q10	x	-	-
Stanovenie AHA kyselín: Kyselina glykolová; Kyselina citrónová; Kyselina mliečna; Kyselina vínna	x	-	-
Stanovenie substituovaných aminofenolov: Toluene-2,5-Diamine sulfate; 4-Amino-2-hydroxytoluene; 4-amino-m-Cresol; 4-amino-3-nitrofenol	x	-	-
Benzalkónium chloridu /homológ C12/; Benzalkónium chloridu /homológ C14/; Benzethonium Chloride	x	-	-
Stanovenie Methylisothiazolinonu a Methylchlorisothiazolinonu	x	x	x
Stanovenie Ortuti (Hg)	x	x	x
Stanovenie Olova (Pb)	x	x	x
Stanovenie Kadmia (Cd)	x	x	x
Stanovenie Medi (Cu)	x	x	-
Stanovenie Arzénu (As)	x	x	x
Stanovenie Zinku (Zn)	-	x	-
Stanovenie Niklu (Ni)	-	x	x
Stanovenie Hliníka (Al)	-	x	x
Stanovenie Chrómu - celkový (Cr)	-	x	-
Stanovenie Chrómu - šesťmocný (Cr ⁶⁺)	-	x	-
Stanovenie Antimónu (Sb)	-	x	-
Stanovenie Selénu (Se)	-	x	-
Stanovenie Kobaltu (Co)	-	-	x
Dôkaz a stanovenie voľného formaldehydu	-	-	x
Stanovenie chlórbutanolu (INN)	-	x	x
Dôkaz a stanovenie sulfidu seleničitého v šampónoch proti lupinám	-	-	x
Dôkaz a stanovenie ftalátov	-	-	x
Dôkaz a stanovenie Diethylene glycol (DEG)	-	x	x
Dôkaz a stanovenie 1-phenoxpropan-2-olu, akrylamid	-	x	x
Dôkaz PPD rýchlotest	-	-	x
Ostatné soli kys. benzoovej a estery kys. benzoovej	-	x	x
Stanovenie vitamínu E	-	x	-
Stanovenie vitamínu A	-	x	-
Stanovenie vitamínu D	-	x	-
Stanovenie toluénu	-	x	-
Dôkaz a stanovenie voľného hydroxidu sodného a draselného	-	x	-
Stanovenie peroxidu vodíka	-	x	-
Dôkaz a stanovenie kyseliny propiónovej	-	x	-
Stanovenie chloroformu	-	x	-
Stanovenie metylmetakrylátu	-	x	-
Dôkaz a stanovenie kyseliny šľaveľovej a jej alkalických solí - dôkaz rezorcinolu	-	x	-

Dôkaz a stanovenie chinínu	-	x	-
Dôkaz a stanovenie dusitanov	-	x	-
Dôkaz a stanovenie anorganických siričitanov a hydrogensiričitanov	-	x	-
Mikrobiológia			
Kultivácia (kvalitatívna metóda):	x	x	x
Dôkaz kvasiniek <i>Candida albicans</i>	x	x	x
Dôkaz <i>Staphylococcus aureus</i>	x	x	x
Dôkaz <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	x	x	x
Dôkaz aeróbných mezofilných baktérií	x	x	x
Kultivácia (kvantitatívna metóda):	x	x	x
Počet aeróbných mezofilných baktérií	x	x	x
Úroveň konzervácie	-	x	x